

ประเด็นปัญหาทางด้านพัสดุ

อบรมหลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุตาม พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (สำหรับผู้บริหาร)”

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๑. การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และหัวหน้าเจ้าหน้าที่

๑.๑ การแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งเจ้าพนักงานบัญชีและการเงินให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ สามารถกระทำได้หรือไม่

- ทำได้ โดยการแต่งตั้ง ตามมาตรา ๔ พรบ.จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ แต่การที่หน่วยงานจะแต่งตั้งผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ควรจะคำนึงถึงความจำเป็นเหมาะสมเป็นสำคัญ

๑.๒ หน่วยงานของรัฐจะสามารถแต่งตั้งหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุมากกว่า ๑ คน ได้หรือไม่อย่างไร

- ทำได้ ซึ่งตามพรบ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ และระเบียบฯ มิได้กำหนดจำนวนบุคลากรในการทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างไว้ กรณีนี้จึงเป็นดุลพินิจของส่วนราชการที่จะพิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าเจ้าหน้าที่มากกว่า ๑ คน แต่อย่างไรก็ดีการแต่งตั้งดังกล่าวส่วนราชการจะต้องคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสมและปริมาณงานของส่วนราชการเป็นสำคัญ โดยจะต้องระบุหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๐๐๔๐๙๙ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑) หากต้องการแต่งตั้งหัวหน้าเจ้าหน้าที่

๑.๓ ถ้าหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุไปราชการ หรือลาพักผ่อน ลาป่วย จะต้องมอบหมายให้รักษาการหัวหน้าเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร และในระบบ e-GP ต้องดำเนินการอย่างไร

- ต้องแต่งตั้งให้ผู้รักษาการแทนหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อดำเนินการแทน พร้อมทั้งมอบหมายรหัสการเข้าใช้งานในระบบ e-GP ให้กับผู้รักษาการแทนด้วย

๒. การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๑ การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างจะต้องจัดทำทุกวงเงินหรือไม่ วงเงินเล็กน้อยไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จะต้องจัดทำหรือไม่

- พ.ร.บ. (มาตรา ๑๑) "ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้เปิดเผยโดยเปิดเผย ณ สถานที่เปิดเผยของหน่วยงานของรัฐนั้น **เว้นแต่**

(๑) กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือเป็นพัสดุที่ใช้ในราชการลับ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๖ (๑) (ค) หรือ (ง)

(๒) กรณีที่มีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือมีความจำเป็นต้องใช้พัสดุโดยฉุกเฉินหรือเป็นพัสดุที่จะขายทอดตลาด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๖ (๒) (ข) (ง) หรือ (ฉ)

(๓) กรณีที่เป็นงานจ้างที่ปรึกษาที่มีวงเงินค่าจ้างตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๐ (๓) (ข) หรือ (ฉ)

(๔) กรณีที่เป็นงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติตามมาตรา ๘๒ (๓)

ดังนั้น วงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต้องจัดทำแผน ยกเว้นจะเข้าข่ายมาตรา ๑๑ (๑) – (๔)

๓. การกำหนดราคากลาง

๓.๑ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง หากคณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางเกิน ๑๐% ของวงเงินงบประมาณสามารถกระทำหรือไม่ ผิดหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางหรือไม่

- ไม่มีข้อห้าม

๓.๒ การจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินเล็กน้อย หากขอใบเสนอราคาจากร้านค้าเพื่อนำมาจัดทำราคากลางแต่ร้านค้าไม่ให้ใบเสนอราคาจะต้องดำเนินการอย่างไร

- ให้สืบราคาได้จากเว็บไซต์ หรือ หากสืบจากร้านค้าแล้วไม่ได้ใบเสนอราคา ให้ผู้มีหน้าที่ทำราคากลาง สอบถามราคาจากร้านค้าแล้วจัดทำเป็นหนังสือบันทึกโดยระบุชื่อร้านค้า วัน เวลา ที่ได้ไปสืบราคา และลงลายมือชื่อกำกับไว้

๔. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ

๔.๑ หน่วยงานกำหนดคุณลักษณะเฉพาะไว้สูงเกินไป จนทำให้ไม่มีผู้ยื่นเสนอราคา จะมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดคุณลักษณะอย่างไรให้ได้ผลดี

- หลักในการกำหนดคุณลักษณะ ต้องพิจารณาจากคุณลักษณะของพัสดุหลายๆ ยี่ห้อ ที่มีคุณลักษณะคุณภาพที่ใกล้เคียงกันและตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน แล้วนำคุณลักษณะของแต่ละยี่ห้อมาเปรียบเทียบกันและเลือกคุณลักษณะที่ทุกยี่ห้อสามารถเข้าเสนอราคาได้ มาจัดทำเป็นคุณลักษณะที่จะจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ตามมาตรา ๙ ของ พรบ. จัดซื้อจัดจ้างฯ

๕. การเลือกใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมาย

๕.๑ การซื้อวัสดุการเกษตร ตามกฎหมาย “กำหนดพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุนและกำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีคัดเลือกและวิธีเฉพาะเจาะจง พ.ศ.๒๕๖๐” กล่าวคือ

๕.๑.๑ หมวด ๑ พืชส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร ข้อ ๑ (๘) วัสดุการเกษตรที่เป็นพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์... (๙) วัสดุการเกษตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร... ข้อ ๓ (๖) ให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อพัสดุดังข้อ ๒ (๘) และ (๙) ซึ่งมีราคาต่อหน่วยไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท โดยวิธีคัดเลือก และให้แจ้ง ออกขุมนุมสหกรณ์การเกษตรฯ ร้านสหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง หรือกลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลและเป็นผู้ผลิตเองเข้าเสนอราคาด้วย คำที่ขีดเส้นใต้ต้องเป็นกลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้นใช่หรือไม่

- ๑. ออก ขุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ร้านสหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง จะต้องพิจารณาตามกฎหมายจัดตั้งของหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ผลิตเองตามนัยของกฎหมายฯ

๒. ส่วนกรณีกลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมาย หมายความว่า กลุ่มผู้มีอาชีพทางการเกษตรที่เป็นผู้ผลิตรวมกลุ่มกันจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ดังนั้น กลุ่มเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายจะต้องเป็นเกษตรกรที่เป็นผู้ผลิตพัสดุดังกล่าวตามกฎหมายนั้น

ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค(กวจ) ๐๔๐๕.๒/๐๔๓๕๗๘ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

๕.๑.๒ หมวด ๓ พัสดุส่งเสริมการเรียนรู้การสอน ข้อ ๗ (๑๐) งานจ้างพิมพ์ของโรงพิมพ์ของหน่วยงานของรัฐ หรือโรงพิมพ์ที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานสามารถจ้างพิมพ์จากโรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยซึ่งอยู่ในความควบคุมของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยวิธีเฉพาะเจาะจงได้หรือไม่

- ดำเนินการได้ ตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ อนุมัติ ยกเว้นการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ หมวด ๓ ข้อ ๙ (๘) (ก) ให้โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์ฯ สามารถรับงานพิมพ์จากส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ได้ เป็นกรณีเฉพาะราย ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๐๑๔๓๗๔ ลงวันที่ ๕ เม.ย. ๒๕๖๑ เรื่อง การขออนุมัติยกเว้นการบังคับใช้หรือทบทวนสิทธิตามความในกฎกระทรวง

๖. การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงที่มีวงเงินไม่เกิน ๕ แสนบาท จะต้องจัดทำหนังสือเชิญชวนผู้ค้าหรือผู้ประกอบการหรือไม่

- ไม่ต้องทำหนังสือเชิญ ตามระเบียบฯ ข้อ ๗๙ กรณีตามมาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) (ข) ให้เจ้าหน้าที่พัสดุเจรจาตกลงราคากับผู้ประกอบการที่มีอาชีพขายหรือรับจ้างนั้นโดยตรง แล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ซื้อหรือจ้างได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

๗. การพิจารณาผลการเสนอราคา

๗.๑ หน่วยงานดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ปรากฏว่ามีผู้ยื่นเสนอราคาเพียงรายเดียว ซึ่งเมื่อตรวจสอบคุณสมบัติแล้วถูกต้องครบถ้วนตามประกาศ แต่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคามีความเห็นให้ยกเลิกโครงการเพื่อดำเนินการใหม่ หน่วยงานจะดำเนินการใหม่โดยวิธีคัดเลือกได้หรือไม่

- ทำได้ โดยดูเงื่อนไขตาม พรบฯ มาตรา ๕๖ (๑) (ก)

๗.๒ ขั้นตอนการต่อรองราคาการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ต้องดำเนินการอย่างไร

- เมื่อผ่านขั้นตอนการบันทึกผลการพิจารณาคัดเลือกพัสดุหรือคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอ ที่ถูกต้องและระบบได้ประมวลผลการจัดเรียงลำดับผู้เสนอราคาต่ำสุด หรือได้คะแนนรวมสูงสุดไว้แล้วไม่เกิน ๓ ราย หากราคาที่เสนอสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างตามข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการต่อรองราคา แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. กรณีเกณฑ์ราคา

๑.๑ แจ้งให้ผู้เสนอราคาต่ำสุดลำดับแรกเพื่อเสนอราคาใหม่ผ่านระบบ e-GP

๑.๒ หากดำเนินการตามข้อ ๑.๑ ไม่เป็นผล จะต้องแจ้งให้ผู้เสนอราคาทุกรายเสนอราคาใหม่ผ่านระบบ e-GP

๑.๓ หากดำเนินการแล้วไม่เป็นผลตามข้อ ๑.๒ ให้เสนอความเห็นต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขอเงินเพิ่มหรือยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างและดำเนินการจัดหาใหม่ รายละเอียดตามระเบียบฯ ข้อ ๕๗

๒. กรณีเกณฑ์ราคาประกอบเกณฑ์อื่น ให้แจ้งต่อรองราคากับผู้เสนอราคาที่มีคะแนนรวมสูงสุดเสนอราคาใหม่ หากดำเนินการแล้วไม่เป็นผล ให้เสนอความเห็นต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐขอเงินเพิ่มหรือยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างและดำเนินการจัดหาใหม่ รายละเอียดตามระเบียบฯ ข้อ ๕๘

๗.๓ ถ้าคณะกรรมการพิจารณาผลใช้เวลาดำเนินการพิจารณาเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ จะต้องดำเนินการอย่างไร

- คณะกรรมการจัดทำบันทึกขอขยายระยะเวลาการพิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลา

๗.๔ กรรมการพิจารณาผลฯ ไม่ยอมเป็นกรรมการ อ้างว่าไม่มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบและแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาผลการเสนอราคา จะดำเนินการอย่างไร

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างชุดต่างๆ ถือเป็นคำสั่งทางปกครองจะอ้างว่าไม่มีความรู้ไม่ได้ เมื่อได้รับการแต่งตั้งแล้วต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง หากไม่มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบและแนวทางปฏิบัติให้หารือเจ้าหน้าที่พัสดุหรือหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ

๗.๕ ในกรณีที่ประธานคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ติดไปราชการในประเทศหรือต่างประเทศ ในวันที่จะประชุมเพื่อพิจารณาผล จะต้องดำเนินการอย่างไร

- เลื่อนการประชุมพิจารณาออกไป หรือแต่งตั้งประธานคนใหม่

๗.๖ กรณีผู้ยื่นข้อเสนอราคา ยื่นเสนอราคาผิดในระบบ e-GP เช่น จะเสนอราคา ๗๐๐,๐๐๐ บาท แต่เสนอราคามา ๗,๐๐๐ บาท หน่วยงานจะต้องดำเนินการอย่างไร

- ถ้าเป็นผู้เสนอราคารายต่ำสุด ให้หน่วยงานราชการมีหนังสือแจ้งผู้เสนอราคาว่าสามารถทำงานได้หรือไม่ หากทำงานไม่ได้ก็ปรับตกไปเนื่องจากเสนอราคาผิดเงื่อนไขจากประกาศ แล้วพิจารณาผู้เสนอราคารายต่ำสุดถัดไป

๘. การประกาศผู้ชนะการเสนอราคา

๘.๑ หากประกาศผู้ชนะการเสนอราคาผิดพลาด จะดำเนินการแก้ไขได้หรือไม่อย่างไร

- เปลี่ยนแปลงประกาศผู้ชนะการเสนอราคา ใช้ในกรณี เปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ชนะ เปลี่ยนแปลงราคาที่เสนอ
- ยกเลิกประกาศ ใช้ในกรณีที่จะยกเลิกโครงการ

๙. สัญญา

๙.๑. งานจ้างก่อสร้างที่มีการลงนามในสัญญาแล้ว แต่หน่วยงานยังไม่พร้อมจะส่งมอบพื้นที่ให้ผู้รับจ้าง ตาม
พรบ. และระเบียบฯ มีกำหนดระยะเวลาในการส่งมอบพื้นที่หรือไม่

- ไม่มีกำหนดระยะเวลา (ซึ่งจะไม่มีผลกระทบกับระยะเวลาการส่งมอบ เนื่องจากหน่วยงานยังไม่ส่งมอบ
พื้นที่ให้ผู้รับจ้าง และการนับระยะเวลาส่งมอบนับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้เริ่มงาน)

๙.๒ หน่วยงานได้จัดทำใบสั่งซื้อ/จ้าง ซึ่งดำเนินการโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามระเบียบข้อ ๗๙ ผู้ที่ลงนามใน
ใบสั่งซื้อ/จ้าง เป็นอำนาจของหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ หรือหัวหน้าส่วนราชการ

- เป็นอำนาจของหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ (คำตอบจากการสรุปประเด็นคำถาม (FAQ) ประจำเดือน มีนาคม
๒๕๖๑ ของกรมบัญชีกลาง) เรื่องการจัดทำสัญญา ข้อ ๑ การลงนามในใบสั่งซื้อสั่งจ้าง สำหรับการจัดซื้อจัด
จ้างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามมาตรา ๕๖ (๒) (ข) ตามระเบียบฯ ข้อ ๗๙ วรรคแรกเป็นอำนาจของหัวหน้า
เจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นอำนาจตามระเบียบฯ ไม่ได้เกิดจากการมอบอำนาจโดยหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ แต่หาก
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะเป็นผู้ลงนามเองก็ได้

๙.๓ การงดหรือลดค่าปรับเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดใดเป็นผู้พิจารณาเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตาม พรบ.ฯ หมวด ๑๐ การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ มาตรา
๑๐๐ ในการดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเพื่อ
รับผิดชอบการบริหารสัญญาหรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุ

๙.๔ หน่วยงานจัดทำสัญญาไม่ถูกต้องตามแบบสัญญา ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างฯ
กำหนดไว้ จะต้องดำเนินการอย่างไร

- ขอผ่อนผันไปที่กรมบัญชีกลาง

๙.๕ การทำสัญญากรณีผู้รับจ้างเป็นกิจการร่วมค้า จะต้องทำสัญญากับผู้เสนอราคาที่เป็นผู้รับผิดชอบหลัก หรือทำในนามกิจการร่วมค้า

- ทำสัญญากับกิจการร่วมค้า

๙.๖ การจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่คู่สัญญาที่เป็นหน่วยงานของรัฐจ่ายได้ในกรณีใดบ้าง และจ่ายได้ไม่เกินร้อยละเท่าไร

- จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๕๐ ตามระเบียบฯ ข้อ ๘๙ (๑) การซื้อหรือจ้างจากหน่วยงานของรัฐ จ่ายได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคาซื้อหรือจ้าง

๙.๗ สามารถยกเลิกสัญญากรณีผู้รับจ้างทำงานล่าช้าและเกิดค่าปรับเกินกว่า ๑๐% ได้หรือไม่

- บอกเลิกสัญญาได้ ตามระเบียบข้อ ๑๘๓ นอกจากการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามมาตรา ๑๐๓ หากปรากฏว่าคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ยินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น

๙.๘ การแก้ไขสัญญาจะทำได้ในกรณีใดบ้าง

- ตามมาตรา ๙๗ สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขได้
 - (๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๙๓ วรรคห้า
 - (๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง หากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์
 - (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ
 - (๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๙.๙ การงดหรือลดค่าปรับ การขยายสัญญา จะทำได้ในกรณีใดบ้าง

- ตามมาตรา ๑๐๒ การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้
 - (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ
 - (๒) เหตุสุดวิสัย
 - (๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย
 - (๔) เหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๙.๑๐ กรณีคู่สัญญามีหนังสือแจ้งหน่วยงานของรัฐว่ามีการเปลี่ยนแปลงสายการผลิตจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรุ่นพัสดุที่ทำสัญญากันไว้ ในกรณีนี้จะต้องมีการแก้ไขสัญญาหรือไม่

- ให้คู่สัญญามีหนังสือจากผู้ผลิตที่เป็นการยืนยันว่าเลิกสายการผลิตจริง และให้คู่สัญญาเสนอพัสดุที่จะทำการเปลี่ยนแปลงมาใหม่ และต้องเป็นพัสดุที่มีคุณลักษณะเท่าเดิม หรือดีกว่าเดิม

๙.๑๑ การจัดซื้อน้ำมันวงเงินเกิน ๕ แสนบาท จาก บริษัท ปตท. โดยวิธีเฉพาะเจาะจง จะทำเป็นใบสั่งซื้อหรือบันทึกข้อตกลงได้หรือไม่ และจำเป็นจะต้องมีหลักประกันสัญญาหรือไม่

- ทำเป็นใบสั่งซื้อหรือบันทึกข้อตกลงได้ เนื่องจาก ปตท. เป็นหน่วยงานของรัฐ ได้รับข้อยกเว้น ตามมาตรา ๙๖ หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อตกลงเป็นหนังสือโดยไม่ทำตามแบบสัญญาตามมาตรา ๙๓ ก็ได้ (๒) การจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐ

๙.๑๒ ระยะเวลาการคืนหลักประกันการเสนอราคา หลักประกันสัญญา จะคืนได้เมื่อไร

- ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันแก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้
 ๑. หลักประกันการเสนอราคาให้คืนให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ หรือผู้ค้ำประกันภายใน ๑๕ วันนับถัดจากวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาเห็นชอบรายงานผลคัดเลือกผู้ชนะการซื้อหรือจ้างเรียบร้อยแล้วแต่ผู้ยื่นข้อเสนอรายที่คัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดไม่เกิน ๓ ราย ให้คืนได้ต่อเมื่อได้ทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือผู้ยื่นข้อเสนอได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว
 ๒. หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว

๙.๑๓ หลักประกันสัญญา ผู้รับจ้างสามารถใช้หลักประกันมากกว่า ๑ ประเภทได้หรือไม่ เช่น เงินสด + หนังสือค้ำประกันธนาคาร ได้หรือไม่

- ทำได้ ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๖๗ หลักประกันสัญญาให้ใช้หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑. เงินสด

๒. เช็ครีหรือตราพท์ที่ธนาคารสั่งจ่าย...

๓. หนังสือค้ำประกันของธนาคารในประเทศตามตัวอย่างที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด...

๔. หนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย....

๕. พันธบัตรรัฐบาลไทย ...

๙.๑๔ กรณีวงเงินการจัดซื้อจัดจ้างวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และสามารถส่งมอบของได้ภายใน ๕ วันทำการ จะไม่จัดทำสัญญาตามแบบที่กำหนดได้หรือไม่

- ทำเป็นใบสั่งซื้อหรือบันทึกข้อตกลงได้ เนื่องจากได้รับข้อยกเว้น ตามมาตรา ๙๖ หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อตกลงเป็นหนังสือโดยไม่ทำตามแบบสัญญาตามมาตรา ๙๓ ก็ได้ (๓) กรณีคู่สัญญาสามารถส่งมอบพัสดุได้ครบถ้วนภายในห้าวันทำการนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันทำข้อตกลงเป็นหนังสือ